

การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียช่วยการ สืบค้นและให้บริการข้อมูลสาร สนเทศของห้องสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี

Multimedia Development for Information
Technology Searching and Services of
Instructional Resource Center, Ubon
Ratchatani University.

เทวิน ศรีดาโคตร (Tevin Sridakrot)¹
सानิตย์ กายาผาด(Sanit Kayaphad)²

บทคัดย่อ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็น
หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการทางวิชาการ และ
เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการวิจัย ใน
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยมีห้องสมุดที่เป็นห้อง
สมุดระบบอัตโนมัติ ได้นำระบบ Software VTLS มาใช้
บริการ ตั้งแต่ปี 2534 เป็นต้นมา การดำเนินการใน
ระยะที่ผ่านมาพบว่ายังเกิดปัญหาในการให้บริการ และ
การสืบค้นสำหรับผู้ให้บริการในด้านของระบบของ
ซอฟต์แวร์ ส่งผลทำให้การบริการ และการใช้บริการ
ขาดประสิทธิภาพ การศึกษาครั้งนี้จึงมีมุ่งหมายเพื่อ

¹ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อมัลติมีเดีย
คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาสื่อมัลติมีเดีย คณะวิทยาการสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบจากอินเทอร์เน็ต

ศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของนักศึกษาที่ใช้บริการห้องสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเรียนรู้ด้วยตนเองในการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งหาประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียจากนักศึกษาผู้ใช้บริการ ตลอดจนศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น

การวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ คือระยะแรกเป็นการตรวจสอบสภาพและปัญหาการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของนักศึกษา ระยะที่ 2 เป็นการนำผลที่ได้จากระยะที่ 1 มาพัฒนาสื่อ และหาประสิทธิภาพสื่อมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ใช้ในการตรวจสอบสภาพและปัญหาในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามระดับชั้นปี และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดีย ได้มาโดยการสุ่มแบบบังเอิญจากนักศึกษา จำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้บริการในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ VTLS ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 สื่อมัลติมีเดียเพื่อช่วยในการสืบค้น แบบประเมินประสิทธิภาพสื่อมัลติมีเดียเพื่อช่วยในการสืบค้น ที่มีหัวข้อตามปัญหาการสืบค้นในระยะที่ 1 ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 และแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่ใช้บริการเกี่ยวกับการใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อช่วยในการสืบค้น ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยระยะแรกเป็นการตรวจสอบสภาพและปัญหาพบว่า สภาพและปัญหาของการสืบค้นข้อมูลโดยรวมรายชื่อพบว่ามีอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อเดียวคือไม่เข้าใจหน้าจอแสดงผลการสืบค้นอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยระยะที่ 2 เป็นการพัฒนาและหาประสิทธิภาพ ตลอดจนการวิเคราะห์หาความพึงพอใจต่อการใช้อุปกรณ์สื่อมัลติมีเดียจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างพบว่าสื่อมัลติมีเดียสามารถแก้ปัญหาการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก นักศึกษาผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ การใช้สื่อตัวอักษรมีความเด่น น่าสนใจ สวยงาม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

สีพื้นมีความเด่น น่าสนใจสวยงาม การจัดลำดับขั้นตอนการนำเสนอ และขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

โดยสรุป สื่อมัลติมีเดียช่วยการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งทางด้านเนื้อหา ด้านการนำเสนอ ด้านภาพ/เสียงและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบจอภาพ ทำให้นักศึกษาผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการใช้งานของสื่อมัลติมีเดียในระดับสูง ซึ่งสามารถนำไปช่วยให้นักศึกษาสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากห้องสมุดได้ตามความต้องการ

ABSTRACT

The Instructional Resources Center has been established for supporting education and research at Ubonrachatani university. This center has been servicing a modern automatic library with VTLS software since 1991. However, a process of the system still has got some problems of the service and a information searching software; with this cause, it was made a low of efficient service and the center has not reached to the satisfaction point. The purpose of this research was to study a state and the problems of the information searching of the students who used services of the center. The results of this study would be used for creating multimedia learning system which would help students step by step to search and use the VTLS. Moreover, the research was to examine the satisfaction of the users.

The research was divided into 2 periods; the first, studying a state and the problems of the information searching of the students who used services of the center, then bring the results of the first period to create and test the multimedia learning system and examine in the second period. The sample group was separated to 2 parts; the first part, to study the state and problems;

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

and the second part, to test the system. There were 269 students of the bachelor degree who were collected randomly by year of study. The instrument used in this study was a questionnaire on state and problems of the VTLS usage. with a reliability of .82; the multimedia learning system; a questionnaire on the evaluation of the multimedia learning system with or reliability of .84; and a questionnaire on the satisfaction with a reliability of .88; The percentage, mean, standard deviation were used for data analyses.

The results were as follows : in the first period, the state and problems of information searching as a whole and in each item were at a high level, except for one item no understanding of the result of information search on the screen, was at a moderate level. In the second period, development and determining the efficiency including examining satisfaction with media usages. The results of development showed that the system can solve the problem of information searching as a whole and in each item at a high level. The users indicated satisfaction with media usage as a whole and in each item at a high level, except for four items which were at the highest level : prominent, interesting and beautiful letter color; prominent, interesting and beautiful background color; sequence of presentation; and the most appropriate size of letters.

In summary, the multimedia learning system can help the users search and give services in information data at the Instructional Resources Center, Ubonrachatani university. They are efficient learning media in the areas of content, presentation, picture/sound and the language usage, and design of screen. The students showed satisfaction with using the multimedia at the more level. The students can search information data as required.

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

คำสำคัญ : สื่อมัลติมีเดีย การสืบค้น บริการ ข้อมูลสารสนเทศ

Keywords : Multimedia, Searching, Services, Information Technology

บทนำ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นหน่วยงาน ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการทางวิชาการ และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการวิจัย ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ห้องสมุดเป็นหน่วยงานหนึ่งในสำนักวิทยบริการ เป็นห้องสมุดระบบอัตโนมัติ โดยนำระบบ Software VTLS มาให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีตั้งแต่ปี 2534 เป็นต้นมา การดำเนินการในระยะที่ผ่านมาพบว่ายังเกิดปัญหาในการให้บริการ และการสืบค้นสำหรับผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการอยู่หลายด้านโดยเฉพาะด้านการใช้งานระบบ ปัญหาที่เกิดขึ้นมีทั้งในส่วน of ระบบซอฟต์แวร์ และปัญหาอันเกิดจากการใช้ตัวซอฟต์แวร์ ส่งผลทำให้การบริการ และการให้บริการขาดประสิทธิภาพซึ่งในส่วนของผู้ใช้เองก็ยังคงขาดบุคลากรที่คอยแนะนำให้กับผู้ใช้บริการได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งยังขาดสื่อในรูปแบบต่างๆ ที่คอยให้บริการศึกษาหาความรู้ในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จากรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report) ของสำนักวิทยบริการในรอบปีที่ผ่านมาจากการตรวจประเมินคุณภาพภายใน สำนักวิทยบริการ ปีการศึกษา 2549 พบว่ามีจุดอ่อนในส่วนงานบริการ คือ แม้จะมีระบบอัตโนมัติ แต่เจ้าหน้าที่ให้บริการยังต้องตอบคำถาม และคอยแก้ปัญหาของผู้ใช้บริการในปัญหาที่ซ้ำๆ กันอยู่ตลอดเวลา เช่นหนังสือชื่อนี้อยู่หมวดใด หรือหนังสือชื่อนี้อยู่ที่ชั้นไหน เป็นต้น (รายงานการประเมินตนเอง สำนักวิทยบริการ. 2549 : 52,73) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้ระบบซอฟต์แวร์ดังกล่าว ยังไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาการให้บริการห้องสมุด แต่กลับเป็นการช่วยเพิ่มภาระและเกิดปัญหาอื่นเพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบันนักศึกษาใหม่ ยังไม่สามารถรับรู้วิธีการในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของห้องสมุดได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว นักศึกษายังไม่คุ้นเคยกับ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

โปรแกรมและวิธีการในการสืบค้น ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS เดิมไม่เป็นที่น่าสนใจและมีลักษณะที่ไม่มีจุดเด่นในการเข้าใช้ระบบ VTLS สอดคล้องกับงานวิจัยของมะลิวัลย์ สีน้อย (2541) ศึกษาปัญหาการใช้บริการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศในห้องสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่าการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดไม่เป็นที่น่าสนใจ ในด้านรูปแบบและวิธีการ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศเท่าที่ควร

ในยุค IT เราสามารถที่จะพัฒนาซอฟต์แวร์มาช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในองค์กรได้ ข้อได้เปรียบของซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นมาใช้เอง นอกจากจะตรงตามวัตถุประสงค์แล้ว สิ่งที่จะได้มากกว่านั้นยังช่วยในด้านการประหยัดและการปรับปรุงพัฒนาได้ง่ายกว่าอีกด้วย สื่อในรูปแบบมัลติมีเดีย (Multimedia) ได้มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียนรายบุคคล หรือการเรียนเป็นกลุ่มในรูปแบบต่างๆ สื่อมัลติมีเดียยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับระบบต่างๆ เพื่อวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป เพราะสื่อมัลติมีเดียสามารถนำเสนอได้ครบทุกรูปแบบโดยมีเทคนิคต่างๆ เสมือนจริง ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ด้วยตัวอักษร ภาพเคลื่อนไหว ภาพวีดิโอ ภาพนิ่ง และเสียงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้

จากข้อได้เปรียบของมัลติมีเดียดังกล่าวเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวของห้องสมุดสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จึงน่าจะได้มีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อช่วยในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS เพื่อทำให้เกิดความน่าสนใจ เชิญชวนในการเข้าระบบ เปรียบเสมือนงานโฆษณาที่มีจุดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ โดยมีข้อความเชิญชวนเข้ามาใช้บริการสืบค้นบนหน้าเว็บไซต์ของห้องสมุด ในลักษณะคอมพิวเตอร์กราฟิก 3 มิติ ซึ่งจะบอกถึงวิธีการเข้าถึงการสืบค้นในรูปแบบวิธีการต่างๆตามความต้องการของผู้ใช้บริการโดยละเอียด ในแต่ละเมนูโดยมีการอธิบายถึงการเข้าหาข้อมูลในส่วนที่ต้องการและสามารถโต้ตอบกันได้ระหว่างผู้ใช้กับโปรแกรม จึงเป็นการเข้าถึงระบบการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS ได้อย่างสมบูรณ์ ตามลำดับที่

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

โปรแกรมตั้งไว้ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยในฐานะเกี่ยวข้องกับการให้บริการห้องสมุด สำนักวิทยบริการของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เกิดแนวคิดที่จะพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อช่วยในการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศของห้องสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี หากได้มีการศึกษาปัญหาและความต้องการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS และนำประเด็นปัญหาดังกล่าวมาวิเคราะห์ จากนั้นจึงพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว จึงจะเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการให้บริการและการใช้บริการห้องสมุดของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้โดยจะส่งผลให้การให้บริการและการใช้บริการเกิดประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของนักศึกษา ที่ใช้บริการห้องสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. เพื่อพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเรียนรู้ด้วยตนเองในการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ ให้มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น

วิธีการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยประเภทเชิงพัฒนา โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรกเป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของนักศึกษา ส่วนระยะที่ 2 เป็นการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เพื่อแก้ปัญหาตามประเด็นที่ได้จากการศึกษาในระยะแรก

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

1. กลุ่มที่ใช้ในการสำรวจสภาพและปัญหาในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของห้องสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี คือนักศึกษาผู้ใช้บริการ จำนวน 269 คน

2. กลุ่มตัวอย่างสำหรับหาประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียเพื่อช่วยในการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ แยกเป็น

2.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

2.2 นักศึกษาผู้ใช้บริการ จำนวน 269 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้บริการในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ VTLS ของห้องสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2. สื่อมัลติมีเดียช่วยการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ ของห้องสมุด สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่พัฒนาขึ้นเพื่อแก้ปัญหาที่ได้จากการศึกษาจากระยะที่ 1

3. แบบประเมินประสิทธิภาพสื่อมัลติมีเดียช่วยการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน โดยแยกเป็นด้านเนื้อหา 3 ท่าน ด้านโปรแกรมการใช้งาน 3 ท่านและด้านการออกแบบสื่อการสอน 3 ท่าน

4. แบบประเมินประสิทธิภาพสื่อมัลติมีเดียช่วยการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ ของนักศึกษาผู้ใช้บริการ

5. แบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่ใช้บริการเกี่ยวกับการใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อช่วยในการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ ที่พัฒนาขึ้น โดยแยกเป็นด้านเนื้อหา ด้านการนำเสนอ ด้านภาพ/เสียงและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบจอภาพ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. การดำเนินการวิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามสภาพและปัญหาการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ไปให้นักศึกษาผู้ใช้บริการห้องสมุดตอบแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 269 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0

2. นำสื่อมัลติมีเดียช่วยการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศอัปโหลด (Upload) เข้าสู่เซิร์ฟเวอร์ของห้องสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทดลองใช้สื่อมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้นสำหรับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตอบแบบประเมินหาประสิทธิภาพสื่อมัลติมีเดียของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน และนักศึกษาผู้ใช้บริการห้องสมุด พร้อมตอบแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 269 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินหาประสิทธิภาพสื่อมัลติมีเดียด้วยตนเองตามวันเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 269 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สภาพและปัญหานักศึกษาผู้ใช้บริการ โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียช่วยการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญทดลองใช้และตอบแบบประเมินคำนวณโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากความเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมและผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103)

3. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียช่วยการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น ให้นักศึกษาผู้ใช้บริการทดลองใช้และตอบแบบประเมิน คำนวณโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

4. การวิเคราะห์หาความพึงพอใจ ในการใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยการสืบค้น และให้บริการข้อมูลสารสนเทศของห้องสมุด คำนวณโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยในระยะที่ 1 พบว่า (จากตารางที่ 1) ปัญหาการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ โดยรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.55) ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศในห้องสมุด พบว่า ตำแหน่งการวางกราฟิกหน้าเว็บไซต์ไม่เป็นที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.65) ไม่เข้าใจในคำสั่งการจำกัดเขตข้อมูลการสืบค้น (ค่าเฉลี่ย = 3.63) คำแนะนำในการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลสารสนเทศที่ให้บริการแก่ผู้ใช้ไม่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 3.60) ไม่มีทักษะความรู้ในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีส่วนที่เป็นฮาร์ดแวร์เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 3.60) ไม่ทราบคำสั่งคำขุมที่จะใช้ในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้ (ค่าเฉลี่ย = 3.59) ผู้ใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลสารสนเทศไม่มีความชำนาญในการใช้คำค้นประเภทต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย = 3.59) ไม่เข้าใจในหน้าจอแสดงผลการสืบค้นแบบคำเชื่อม (ค่าเฉลี่ย = 3.58) ผู้ใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลสารสนเทศขาดทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ (ค่าเฉลี่ย = 3.55) และมีปัญหาในระดับปานกลาง 1 ประเด็น ได้แก่ ไม่เข้าใจหน้าจอแสดงผลการสืบค้น (ค่าเฉลี่ย = 2.81)

ตารางที่ 1 ปัญหาการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปัญหาการสืบค้น

ปัญหาการสืบค้น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1.ตำแหน่งการวางกราฟิกหน้าเว็บไซต์ไม่เป็นที่น่าสนใจ	3.65	0.21	มาก
2.ไม่เข้าใจในหน้าจอแสดงผลการสืบค้นแบบคำเชื่อม	3.58	0.21	มาก
3.ไม่เข้าใจในหน้าจอแสดงผลการสืบค้น (รายละเอียดของหนังสือ)	2.81	0.20	ปานกลาง
4.ไม่เข้าใจในคำสั่งการจำกัดเขตข้อมูลการสืบค้น	3.63	0.21	มาก
5.ไม่ทราบคำสำคัญที่จะใช้ในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้	3.59	0.20	มาก
6.ไม่มีทักษะความรู้ในการใช้ซอฟต์แวร์ที่มีใช้ในห้องสมุด เช่นระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS	3.69	0.22	มาก
7.ผู้ใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลสารสนเทศไม่มีความชำนาญในการใช้คำค้นประเภทต่าง ๆ	3.59	0.20	มาก
8.ไม่มีทักษะความรู้ในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีส่วนที่เป็นฮาร์ดแวร์เพียงพอ	3.60	0.21	มาก
9.เอกสารประชาสัมพันธ์ในการสืบค้นข้อมูลไม่เพียงพอ	3.65	0.21	มาก
10.คำแนะนำในการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลสารสนเทศที่ให้บริการแก่ผู้ใช้ไม่ชัดเจน	3.60	0.21	มาก
11.ผู้ใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลสารสนเทศขาดทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.55	0.20	มาก
12.ห้องสมุดขาดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการให้บริการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ	3.69	0.22	มาก
ปัญหาโดยรวม	3.55	0.21	มาก

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

2. ผลการวิจัยในระยะที่ 2 พบว่า (จากตารางที่ 2) ผลการศึกษาประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียของระบบ VTLS ของผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่านโดยรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.30) ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียของระบบ VTLS ด้านเนื้อหา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นดังนี้ เนื้อหา มีความสอดคล้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.66) และเนื้อหา มีความถูกต้องสมบูรณ์ตามหลักวิชาการในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.66) ในด้านโปรแกรมการใช้งาน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นดังนี้ ในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น ได้แก่ การนำเข้าสู่เนื้อหาการสืบค้น (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ความเร็วในการแสดงข้อมูล (ค่าเฉลี่ย = 5.00) และการเล่น - หยุด ของวีดิทัศน์ สะดวกต่อการใช้ (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ สื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 4.33) และบทเรียนมีเมนู / ปุ่ม ให้ผู้ใช้ควบคุมเนื้อหาได้สะดวก (ค่าเฉลี่ย = 4.33) ในด้านการออกแบบสื่อการสอน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นดังนี้ ในระดับมากที่สุดเท่ากัน 2 ประเด็น ได้แก่ เมนูหลักมีโครงสร้าง / องค์ประกอบครบถ้วนเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ลำดับขั้นตอนการนำเสนอเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 5.00) และขนาดของตัวอักษร มีความเหมาะสม ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.33)

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
ด้านเนื้อหา			
1. เนื้อหามีความสอดคล้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์	4.66	0.57	มากที่สุด
2. เนื้อหามีความถูกต้องสมบูรณ์ตามหลักวิชาการ	3.66	0.57	มาก
3. การแบ่งปริมาณเนื้อหา มีความเหมาะสม	4.00	0	มาก
4. อธิบายเนื้อหาถูกต้องชัดเจน	4.00	1.00	มาก
5. เนื้อหาเหมาะสมกับชนิดของสื่อ	4.66	0.57	มากที่สุด
6. ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับความรู้	4.33	0.57	มาก
ด้านโปรแกรมการใช้งาน			
1. การนำเข้าสู่เนื้อหาการสืบค้น	5.00	0	มากที่สุด
2. ความเร็วในการแสดงข้อมูล	5.00	0	มากที่สุด
3. ข้อความที่นำเสนอ ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.66	0.57	มากที่สุด
4. สื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้อย่างเหมาะสม	4.33	0.57	มาก
5. บทเรียนมีเมนู / ปุ่มให้ผู้ผู้ควบคุมเนื้อหาได้สะดวก	4.33	1.15	มาก
6. การใช้งานไม่ซับซ้อน สะดวกต่อการใช้งาน	4.66	0.57	มากที่สุด
7. การเชื่อมโยงภายในบท	4.66	0.57	มากที่สุด
8. การเล่น - หยุด ของวีดิทัศน์สะดวกต่อการใช้	5.00	0	มากที่สุด
ด้านการออกแบบสื่อการสอน			
1. การออกแบบหน้าจอกอมพิวเตอร์	4.33	0.57	มาก
2. คำแนะนำในการใช้สื่อมัลติมีเดีย	4.66	0.57	มากที่สุด
3. การนำเสนอเนื้อหาแต่ละตอนเหมาะสม	4.66	0.57	มากที่สุด
4. ความน่าสนใจในสื่อมัลติมีเดีย	4.66	0.57	มากที่สุด
5. การใช้สีของตัวอักษรเหมาะสมกับสีพื้นหลัง	3.00	2.00	ปานกลาง
6. ขนาดของตัวอักษรมีความเหมาะสม	2.33	1.15	น้อย
7. การใช้ภาพมีความเหมาะสมกับสีพื้นหลัง	3.33	0.57	ปานกลาง
8. สีที่ใช้ในหน้าจอบทเรียนมีความเหมาะสม	4.33	0.57	มาก

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

9. เสียงประกอบมีความชัดเจน	4.33	0.57	มาก
10. เมนูหลักมีโครงสร้าง / องค์ประกอบครบถ้วนเหมาะสม	5.00	0	มากที่สุด
11. ลำดับขั้นตอนการนำเสนอเหมาะสม	5.00	0	มากที่สุด
12. การออกแบบหน้าจอเหมาะสมตรงกับทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้	3.00	1.73	ปานกลาง
13. ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดีโอ ที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาและสื่อการเรียนรู้ได้ดี	4.66	0.57	มากที่สุด
รวม	4.30	0.59	มาก

3. ผลการวิจัยในระยะที่ 2 พบว่า (จากตารางที่ 3) ประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดีย ของนักศึกษาผู้ใช้บริการ โดยรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.02) ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดีย พบว่า มีความพึงพอใจมาก ได้แก่ กราฟิกเชิญชวนสืบค้นข้อมูลสารสนเทศหน้าเว็บไซต์เป็นที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.28) เข้าใจหน้าจอแสดงผลการสืบค้น (รายละเอียดของหนังสือ) (ค่าเฉลี่ย = 4.24) คำแนะนำวิธีการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ VTLS ในสื่อมัลติมีเดียที่ให้บริการแก่ผู้ใช้ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 4.03) เข้าใจในคำสั่งการจำกัดเขตข้อมูลการสืบค้น (ค่าเฉลี่ย = 4.02) ทราบคำสั่งคำสำคัญที่จะใช้ในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.01) เข้าใจในหน้าจอแสดงผลการสืบค้นแบบคำเชื่อม (ค่าเฉลี่ย = 3.95) สื่อมัลติมีเดียช่วยให้มีทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ เพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.95) ผู้ใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลสารสนเทศมีความชำนาญในการใช้คำค้นประเภทต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย = 3.89) มีทักษะความรู้ในการใช้ซอฟต์แวร์ที่มีใช้ในห้องสมุด VTLS (ค่าเฉลี่ย = 3.87) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพสื่อมัลติมีเดียช่วยในการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศของนักศึกษาผู้ใช้บริการ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. กราฟิกเชิญชวนสืบค้นข้อมูลสารสนเทศหน้าเว็บไซต์เป็นที่น่าสนใจ	4.28	2.58	มาก
2. ท่านเข้าใจในหน้าจอแสดงผลการสืบค้นแบบคำเชื่อม	3.95	0.77	มาก
3. ท่านเข้าใจหน้าจอแสดงผลการสืบค้น (รายละเอียดของหนังสือ)	4.24	0.56	มาก
4. ท่านเข้าใจในคำสั่งการจำกัดเขตข้อมูลการสืบค้น	4.02	0.65	มาก
5. ท่านทราบคำสั่งใดๆที่จะใช้ในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้	4.01	0.71	มาก
6. ท่านมีทักษะความรู้ในการใช้ซอฟต์แวร์ที่มีใช้ในห้องสมุด VTLS	3.87	0.77	มาก
7. ผู้ใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลสารสนเทศมีความชำนาญในการใช้คำสั่งประเภทต่าง ๆ	3.89	0.74	มาก
8. คำแนะนำวิธีการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ VTLS ในสื่อมัลติมีเดียที่ให้บริการแก่ผู้ใช้ชัดเจน	4.03	0.75	มาก
9. สื่อมัลติมีเดียช่วยให้ทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น	3.95	0.72	มาก
รวม	4.02	0.91	มาก

4. ผลการวิจัยในระยะที่ 2 พบว่า (จากตารางที่ 4,5,6,7) ความพึงพอใจต่อสื่อมัลติมีเดีย ของนักศึกษาผู้ใช้บริการโดยรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.02) ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ถึงความพึงพอใจต่อสื่อมัลติมีเดียด้านเนื้อหา พบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การจัดลำดับขั้นตอนการนำเสนอ (ค่าเฉลี่ย = 4.54) มีความพึงพอใจมาก 3 ประเด็นได้แก่ เนื้อหาสามารถอ่านและทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง (ค่าเฉลี่ย = 4.43) การอธิบายเนื้อหาเข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย = 4.43) และปริมาณของเนื้อหาในบทเรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.35) ด้านการนำเสนอ พบว่ามีความพึงพอใจมาก 2 ประเด็นได้แก่ ให้ความรู้และความเพลิดเพลิน (ค่าเฉลี่ย = 4.44) และสื่อมัลติมีเดียทำให้ผู้ใช้สนใจสืบค้นมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 4.14) ด้านภาพ/เสียงและการใช้ภาษา พบว่า มีความพึงพอใจมาก 6 ประเด็นได้แก่ เสียงประกอบมีความสนใจน่าติดตาม ชวนฟัง (ค่าเฉลี่ย = 4.49) ปริมาณของภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหา (ค่าเฉลี่ย = 4.45) ภาพที่นำเสนอมีความสอดคล้องกับ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

เนื้อหา (ค่าเฉลี่ย = 4.44) เสียงบรรยายประกอบบทเรียนมีความชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 4.37) คุณภาพโดยรวมของภาพ สี เสียงและการใช้ภาษา (ค่าเฉลี่ย = 4.37) และภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย = 4.35) ด้านการออกแบบจอภาพ พบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด 3 ประเด็นได้แก่ การใช้ตัวอักษรมีความเด่น น่าสนใจ สวยงาม (ค่าเฉลี่ย = 4.64) การใช้สีพื้นมีความเด่น น่าสนใจ สวยงาม (ค่าเฉลี่ย = 4.57) ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 4.53) และพึงพอใจมาก 2 ประเด็น ได้แก่ ตัวอักษรบนพื้นหลังสีมีความชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 4.48) แบบอักษรอ่านได้ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 4.31)

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อมัลติมีเดีย ด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ค่าความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านเนื้อหา			
1.การจัดลำดับขั้นตอนการนำเสนอ	4.54	0.56	มากที่สุด
2.การอธิบายเนื้อหาเข้าใจง่าย	4.39	0.57	มาก
3.ปริมาณของเนื้อหาในบทเรียน	4.35	0.66	มาก
4.เนื้อหาสามารถอ่านและทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง	4.43	0.59	มาก
รวม	4.42	0.59	มาก

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อมัลติมีเดีย ด้านการนำเสนอ

รายการประเมิน	ค่าความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านการนำเสนอ			
1.สื่อมัลติมีเดียทำให้ผู้ใช้สนใจ สืบค้นมากขึ้น	4.41	0.64	มาก
2.ให้ความรู้และความเพลิดเพลิน	4.44	0.64	มาก
รวม	4.42	0.64	มาก

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อมัลติมีเดีย ด้านภาพ/เสียงและการใช้ภาษา

รายการประเมิน	ค่าความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านภาพ/เสียงและการใช้ภาษา			
1.ภาพที่นำเสนอมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.44	0.59	มาก
2.ปริมาณของภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.45	0.63	มาก
3.เสียงประกอบมีความสนใจน่าติดตาม ชวนฟัง	4.49	0.57	มาก
4.เสียงบรรยายประกอบบทเรียน มีความชัดเจน	4.37	0.67	มาก
5.คุณภาพโดยรวมของภาพสี เสียงและการใช้ภาษา	4.37	0.63	มาก
6.ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย	4.35	0.7	มาก
รวม	4.41	0.63	มาก

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อมัลติมีเดีย ด้านการออกแบบจอภาพ

รายการประเมิน	ค่าความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านการออกแบบจอภาพ			
1.แบบอักษรอ่านได้ชัดเจน	4.31	0.63	มาก
2.ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.53	0.61	มากที่สุด
3.ตัวอักษรบนพื้นหลังสีมีความชัดเจน	4.48	0.57	มาก
4.การใช้สีตัวอักษรมีความเด่น น่าสนใจ สวยงาม	4.64	0.47	มากที่สุด
5.การใช้สีพื้นมีความเด่น น่าสนใจ สวยงาม	4.57	0.53	มากที่สุด
รวม	4.50	0.56	มากที่สุด

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการใช้บริการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ผลการวิเคราะห์ปัญหาการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศโดยรวม อยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.41) ผู้วิจัย จึงขอสรุปสภาพและปัญหาที่พบเป็นประเด็นในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ตำแหน่งการวางกราฟิกหน้าเว็บไซต์ไม่เป็นที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.13)
2. ไม่เข้าใจในหน้าจอแสดงผลการสืบค้นแบบคำเชื่อม (ค่าเฉลี่ย = 3.58)
3. ไม่เข้าใจในหน้าจอแสดงผลการสืบค้น (รายละเอียดของหนังสือ) (ค่าเฉลี่ย = 2.81)
4. ไม่เข้าใจในคำสั่งการจำกัดเขตข้อมูลการสืบค้น (ค่าเฉลี่ย = 3.63)
5. ไม่ทราบคำสำคัญที่จะใช้ในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้ (ค่าเฉลี่ย = 2.86)
6. ไม่มีทักษะความรู้ในการใช้ซอฟต์แวร์ที่มีใช้ในห้องสมุด VTLS (ค่าเฉลี่ย = 3.69)
7. ผู้ใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลสารสนเทศไม่มีความชำนาญในการใช้คำค้นประเภทต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย = 3.59)
8. ไม่มีทักษะความรู้ในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีส่วนที่เป็นฮาร์ดแวร์เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 3.19)
9. เอกสารประชาสัมพันธ์ในการสืบค้นข้อมูลไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 3.65)
10. คำแนะนำในการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลสารสนเทศที่ให้บริการแก่ผู้ใช้ไม่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 3.60)
11. ขาดทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ (ค่าเฉลี่ย = 3.55)
12. ห้องสมุดขาดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการให้บริการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ (ค่าเฉลี่ย = 3.69)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

2. วิเคราะห์ประสิทธิภาพตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการศึกษาประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียของระบบ VTLS โดยรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.30) เนื้อหาีความสอดคล้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.66) และ เนื้อหาีความถูกต้องสมบูรณ์ตามหลักวิชาการในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.66) การนำเข้าสู่เนื้อหาการสืบค้น (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ความเร็วในการแสดงข้อมูล (ค่าเฉลี่ย = 5.00) และการเล่น - หยุด ของวีดิทัศน์สะดวกต่อการใช้ (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ สื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 4.33) และบทเรียนมีเมนู / ปุ่มให้ผู้ใ้ควบคุมเนื้อหาได้สะดวก (ค่าเฉลี่ย = 4.33) เมนูหลักมีโครงสร้าง / องค์ประกอบครบถ้วนเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ลำดับขั้นตอนการนำเสนอเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 5.00) และขนาดของตัวอักษรมีความเหมาะสม ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.33)

3. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใช้บริการ

ผลการศึกษาประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียของระบบ VTLS โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.02) โดยมีกราฟิกเชิญชวนสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ หน้าเวปไซด์เป็นที่น่าสนใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.28) รองลงมาคือ เข้าใจหน้าจอแสดงผลการสืบค้น (รายละเอียดของหนังสือ) (ค่าเฉลี่ย = 4.24) มีต่ำสุดคือ มีทักษะความรู้ในการใช้ซอฟต์แวร์ที่มีใช้ในห้องสมุด VTLS (ค่าเฉลี่ย = 3.87)

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 269 คน

โดยนักศึกษามีความพึงพอใจต่อสื่อมัลติมีเดียโดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.43) และส่วนรายด้านทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านการออกแบบจอภาพอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) รองลงมาคือ ด้านเนื้อหา และด้านการนำเสนออยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42) และด้านภาพ / เสียงและการใช้ภาษา (ค่าเฉลี่ย 4.41)

โดยสรุป สื่อมัลติมีเดียช่วยการสืบค้นและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ เป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้นักศึกษาผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

ใช้งานของสื่อมัลติมีเดียในระดับสูง ซึ่งสามารถนำไปช่วยให้นักศึกษาสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากห้องสมุดได้ตามวัตถุประสงค์ โดยจะส่งผลการบริการและการใช้บริการสืบค้นข้อมูล VTLS ของห้องสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการแก้ปัญหาจากข้อมูลที่ได้ในระยะแรก และนำมาพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อให้ผู้ใช้บริการมีความรู้ความเข้าใจในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็วต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. คำแนะนำวิธีการใช้บริการสืบค้น ฐานข้อมูลสารสนเทศ ในสื่อมัลติมีเดียควรมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนและควรมีภาพนิ่งและตัวอักษรอธิบายเพิ่มเติมในส่วนรายละเอียดของเมนูต่างๆ
2. ในการนำเสนอสื่อมัลติมีเดีย ควรจัดหาอุปกรณ์หูฟังที่พร้อมสำหรับใช้งานร่วมกับคอมพิวเตอร์ เพื่อไม่ให้เกิดเสียงดังรบกวนในการใช้สื่อมัลติมีเดียแต่ละครั้ง และไม่ก่อการรบกวนสมาธิของผู้อื่น เพื่อให้ผู้ใช้จะได้สืบค้นข้อมูลสารสนเทศของห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ทำการบันทึกสื่อมัลติมีเดีย ไว้ในรูปแบบแผ่นข้อมูล CD-ROM สำหรับนำไปใช้ในการจัดอบรมวิธีการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของห้องสมุด หรือการสาธิตการใช้งาน และแจกจ่ายให้แก่ห้องสมุดหน่วยงานอื่น ได้นำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ เช่น โปรแกรมสื่ออัจฉริยะรูปแบบใหม่ ซึ่งมีภาพ Animation และ Interactive มีเกม แบบฝึกหัด และแบบประเมินหลังเรียน ใช้ได้ในระบบเครือข่าย Internet สะดวกง่ายต่อการใช้งาน
2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าการใช้โปรแกรมที่ใช้งานได้สะดวกต่อผู้ใช้งาน เช่น โปรแกรมสัมผัสหน้าจอ (Touch Screen) ซึ่งผู้ใช้งานสามารถใช้นิ้วสัมผัสจุดที่

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

ต้องการเรียนรู้ที่หน้าจอได้ทันทีตามความต้องการของผู้ศึกษา

3. ควรมีการทำวิจัยเชิงพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยในการฝึกอบรม ในรูปแบบของ Web Based Training (WBT) ผ่าน Web Site ในรูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ลินพิศาล. “การให้บริการค้นหาเอกสารในห้องสมุดทางคอมพิวเตอร์ (OPAC)” ในการจัดการระบบห้องสมุดอัตโนมัติ. เชียงใหม่:สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537. หน้า 238-247
- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- โกมล ชัยธัมมาวุธ. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียสิ่งแวดล้อมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- คณาภรณ์ ศรีทอง. ความพึงพอใจในการใช้บริการระบบจ่ายรับด้วยรหัสแท่งในหอสมุดวิทยาลัยพลศึกษามหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. ยุทธศาสตร์การพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์. ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, 2545.
- จันทร์ฉาย เตมียาการ. การเลือกการใช้สื่อการศึกษา. เชียงใหม่ :มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532.
- จริยา เหมือนเฉลย. เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อกรุงเทพ, 2535.
- จิรวรรณ ภักดีบุตร. ผู้ใช้และผู้บริการสารสนเทศ ใน เอกสารการสอนชุดวิชา 13313 การบริการและเผยแพร่สารนิเทศ. หน่วยที่ 8-15. หน้า 522-523. นนทบุรี :มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.
- จิตราภรณ์ เฟ่งดี. ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อบริการสืบค้นรายการบรรณานุกรมระบบออนไลน์ของห้องสมุดสถาบันราชภัฏสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ . กรุงเทพฯ : ซีเอ็ด
ยูเคชั่น, 2544 .

ฉลองชัย สุวรรณบุรณ์. การเลือกและการใช้สื่อการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
เทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2528.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

ธีระ ดิษยรัตน์. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องโลกและดวงดาว.
วิทยานิพนธ์ ส.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ,
2547.

นิภาภรณ์ คำเจริญ. เรียนรู้การใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อจัดการเครือข่าย
ใยแก้วนำแสง. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี ไทย- ญี่ปุ่น, 2543.

บุปผชาติ ทัพพิกรณ์. ความรู้เกี่ยวกับมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา. ศูนย์พัฒนา
หนังสือ, 2544

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น,
2543.

ประดิษฐ์ เกษมสินธ์. “การสร้างสื่อประสมสำหรับการเรียนการสอน เรื่อง การ
อนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำตามโครงการอีสานเขียว สำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
เทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2534.

ปิยะนาถ อึ้งสกุล. การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียแนะนำหอภาพยนตร์
แห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยี
ทางการศึกษามหาวิทยาลัย : ม.ศว. ประสานมิตร, 2543.

มะลิวัลย์ สิ้นน้อย. 2541. ศึกษาปัญหาการใช้บริการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศใน
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

รายงานการประเมินตนเอง สำนักวิทยบริการ. 2549 :

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553